

Tjänsteutlåtande
Kommunstyrelsens förvaltning
Linn Sandegård

Till: Kommunstyrelsen

Datum: 2026-06-05
Diarienummer: KS 2026/0158

Återrapportering Kommunfullmäktiges uppdrag 24 i budget 2026: Utred och lägg fram en plan för kommunens utveckling inom digitalisering, med fokus både på ökad tillgänglighet för invånare och på effektiva arbetsprocesser i organisationen

Sammanfattning

Sveriges kommuner står inför omfattande utmaningar kopplade till demografi, kompetensförsörjning, serviceförväntningar och teknikutveckling, vilket kräver nya arbetssätt där digitalisering är central. I Österåker föreslås arbetet drivas i projektform 2027-2030 som en fortsättning på Kvalitetsresan med fokus på digitalisering. Projektet pekar ut två huvudsakliga inriktningar: Smart samhälle samt Smart service. Dessa omfattar både utveckling av infrastrukturer och invånarservice samt interna arbetssätt, med målet att bli en mer tillgänglig, effektiv och robust kommun]

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen beslutar

1. Godkänna återrapport av uppdrag 24 i budget 2026,
2. Ge Kommundirektören i uppdrag att ansvara för och organisera projektet Digitaliseringsresan 2027-2030,
3. Överlämna återrapporten till Kommunfullmäktige.

Ärendet

Kommunfullmäktige har i budget 2026 gett Kommunstyrelsen i uppdrag att utreda och ta fram en plan för kommunens utveckling inom digitalisering, med

fokus både på ökad tillgänglighet för invånare och på effektiva arbetsprocesser i organisationen.

Bakgrunden till uppdraget är de omfattande utmaningar som kommunsektorn står inför. Dessa omfattar bland annat demografiska förändringar, behov av kompetensförsörjning, ökade krav genom lagstiftning, snabb utveckling inom digitalisering och AI samt ökade förväntningar på service från invånare och företagare.

Dessa utmaningar innebär att kommunen inte kan möta framtiden genom att enbart skala upp befintliga arbetssätt, utan behöver utveckla nya mer effektiva och hållbara arbetssätt där digitalisering utgör en central del.

Österåker har 2019-2025 genomfört ett långsiktigt projekt under namnet Kvalitetsresan som givit goda resultat och har skapat en stabil grund i form av förbättrad styrning, uppföljning och kvalitetskultur. Den föreslagna digitaliseringsresan bygger vidare på detta och utgör nästa steg i verksamhetsutvecklingen. Viktiga lärdomar från arbetet med Kvalitetsresan är att följande förutsättningar behöver finnas för att lyckas:

- Politisk riktning och uthållighet
- Tydlig styrning och prioritering i tjänsteorganisationen
- Uppföljning
- Förändringsledning och rätt kompetens

I en digitaliseringsresa finns, utöver detta, också behov av extern processledning och spetskompetens inom digital innovation och samverkan mellan kommun, näringsliv, invånare och forskning. Detta i syfte att hitta kunskapsbaserade lösningar som möter verkliga behov och är hållbara över tid.

Digitaliseringsresan innehåller en målbild till 2030 där kommunen erbjuder enkel digital service till invånare och företag, där medarbetare har tillgång till ändamålsenliga digitala verktyg, där processer och arbetsmoment i högre grad är automatiserade och där data i högre utsträckning används som stöd för analys, planering och beslut.

Planen struktureras utifrån två huvudsakliga utvecklingsspår:

- **Smart samhälle** – även kallat smart city som omfattar utveckling av fysiska miljöer, infrastruktur och resursanvändning med stöd av data, sensorer och digital teknik.
- **Smart service** – utveckling av digitala invånartjänster, e tjänster och interna arbetsprocesser för ökad tillgänglighet och effektivitet.

Förvaltningens slutsatser

Förvaltningen bedömer att uppdraget, precis som den tidigare Kvalitetsresan, bör omsättas i ett sammanhållet projekt för en digitaliseringsresa 2027–2030. Digitalisering är inte en universallösning för kommunens samtliga utmaningar,

men är en nödvändig möjliggörare för att möta flera av dem samtidigt: mer tillgänglig invånarservice, effektivare arbetsprocesser, bättre resursutnyttjande, starkare beslutsunderlag och ökad robusthet.

Förvaltningen bedömer vidare att arbetet behöver drivas som verksamhetsutveckling med tydlig nyttostyrning. Olika delprojekt bör prioriteras utifrån nytta för invånare och företag, effekt på arbetsprocesser, genomförbarhet, risk, kostnad och beroenden till befintliga system.

En digitaliseringsresa ligger väl i linje med Österåkers strategi för verksamhetsutveckling och är också en central aspekt som kan bidra till ökad måluppfyllelse i Österåkers hållbarhetsprogram. Genom datadriven styrning, automatisering och digitala tjänster kan kommunen bidra till minskad miljöpåverkan, förbättrad resurs- och energianvändning och samtidigt ökad tillgänglighet, delaktighet och kvaliteten i välfärden. En lyckosam digitaliseringsresa skapar därmed förutsättningar för en mer hållbar, effektiv och invånarfokuserad kommun.

Kommunledningsgruppen har gjort en samlad bedömning att detta är det fokus som bäst kan driva effekt i Österåkers fortsatta kvalitetsresa, inom samtliga förvaltningar.

Förvaltningen föreslår därför att Kommunstyrelsen godkänner återrapporteringen av uppdrag 24 och ger kommundirektören i uppdrag att ansvara för projektet Digitaliseringsresan 2027-2030. Förberedande arbete under återstoden av 2026 bedöms kunna hanteras inom befintliga budgetramar. Kostnader under projektperioden 2027-2030 som omfattar större investeringar, licenser, systemförändringar, kompetenshöjande insatser eller samverkan med externa parter behöver hanteras och prioriteras i ordinarie budgetprocess. Samtliga förvaltningar behöver involveras i det fortsatta projektet för att säkerställa att prioritering och genomförande utgår från hela kommunens behov.

Staffan Erlandsson
Kommundirektör

Linn Sandegård
Strategisk verksamhetsutvecklare

Skickas till

Kultur- och fritidsförvaltningen
Samhällsbyggnadsförvaltningen
Socialförvaltningen
Utbildningsförvaltningen
Akt

Verification

Document ID 09222115557580190384

Document

KS 2026_0158-01 Återrapportering Kommunfullmäktiges uppdrag 24 i budget 2026_ Utred och lägg f 423312_2_0
Main document
3 pages
Initiated on 2026-06-05 15:21:03 CEST (+0200) by Patrik Engberg (PE)
Finalised on 2026-06-05 16:49:21 CEST (+0200)

Initiator

Patrik Engberg (PE)
Österåkers kommun
Company reg. no. 212000-2890
patrik.engberg@osteraker.se

Signatories

Staffan Erlandsson (SE)
Österåkers kommun
staffan.erlandsson@osteraker.se
Signed 2026-06-05 16:31:39 CEST (+0200)

Linn Sandegård (LS)
linn.sandegard@osteraker.se
Signed 2026-06-05 16:49:21 CEST (+0200)

This verification was issued by Scrive. For more information/evidence about this document see the concealed attachments. Use a PDF-reader such as Adobe Reader that can show concealed attachments to view the attachments. Please observe that if the document is printed, the integrity of such printed copy cannot be verified as per the below and that a basic print-out lacks the contents of the concealed attachments. The digital signature (electronic seal) ensures that the integrity of this document, including the concealed attachments, can be verified by tools such as Adobe Reader.

